

فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی

مدل یابی بلوغ اجتماعی در زوجین بر اساس رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل گرایانه با میانجیگری صمیمیت

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

هاجر عسکری نوین ^{id}

حمید وطن‌خواه* ^{id}

جواد خلعتبری ^{id}

دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۱۱ | پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ | ایمیل نویسنده مسئول: hamid-vatankhah1@yahoo.com

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۱ پیاپی ۵ | ۳۲۶-۳۵۰
بهار ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف، ارائه مدل یابی بلوغ اجتماعی در زوجین بر اساس رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل گرایانه با میانجیگری صمیمیت انجام شد. روش پژوهش: این پژوهش مقطعی از نوع همبستگی و جامعه آماری را زوجین شهر تهران شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند که از میان آنها، تعداد ۳۷۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسشنامه‌های بلوغ اجتماعی رانو (۱۹۹۰)، رضایت جنسی هادسون (۱۹۸۱)، بهزیستی ذهنی کبیز و ماگیارمو (۲۰۰۳)، رفتارهای کنترل گرایانه گراهام-کوان و آرچر (۲۰۰۵) و صمیمیت والکر و تامپسون (۱۹۸۳) بود. داده‌های جمع‌آوری شده از روش تحلیل معادلات ساختاری و نرم‌افزار SPSS-23 و Lisrel-V8.8 استفاده شد. یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین رضایت جنسی با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمیت رابطه مثبت وجود دارد ($P=0/05$)؛ بین بهزیستی ذهنی با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمیت رابطه مثبت وجود دارد. بین رفتارهای کنترل گرایانه با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمیت رابطه منفی وجود دارد ($P=0/05$). نتیجه‌گیری: بنابراین توجه به متغیرهای مذکور در طراحی در مان‌های مناسب‌تر به پژوهشگران و درمانگران یاری می‌رساند.

کلیدواژه‌ها: بلوغ اجتماعی، رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل گرایانه،

صمیمیت

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(عسکری نوین، وطن‌خواه و خلعتبری، ۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

عسکری نوین، هاجر، وطن‌خواه، حمید، و خلعتبری، جواد. (۱۴۰۰). مدل یابی بلوغ اجتماعی در زوجین بر اساس رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل گرایانه با میانجیگری صمیمیت. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۲(۱ پیاپی ۵): ۳۲۶-۳۵۰.

مقدمه

خانواده مؤثرترین و عمومی‌ترین نهاد اجتماعی است که در تمامی جوامع حضور دارد و از این رو مهم‌ترین تکیه‌گاه و محور زندگی اجتماعی است که به‌طور غیرمستقیم فرهنگ، عقاید، آداب و رسوم و ارزش‌ها را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد (مرادی، افزای زاده و اسدزاده، ۱۳۹۵). مفهوم خانواده و ارزش این نهاد اجتماعی برای هر جامعه‌ای اساس کار تلقی می‌شود و هر جامعه‌ای متناسب با ارزش‌های خود ابتدا خانواده را کانون توجه خود قرار می‌دهد تا از درون آن، شهروندان آینده خویش را بیوراند (زای، شای و ما، ۲۰۱۷). سلامت در خانواده در گروه تداوم و سلامت رابطه بین زن و شوهر است و رابطه زناشویی هسته مرکزی نظام خانواده را تشکیل می‌دهد و اختلال در آن به‌منزله تهدیدی جدی برای بقای خانواده محسوب می‌شود. از این رو وجود اختلاف در زندگی، خانواده‌های بسیاری را در معرض خطر نابسامانی و ازهم‌پاشیدگی قرار می‌دهد (جورج، لو، وب، پاگ و همکاران، ۲۰۱۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که افراد متأهل در مقایسه با مطلقه‌ها، جداشده‌ها، بیوه‌ها و ازدواج‌نکرده‌ها سلامت روان‌شناختی بیشتر و فشار روانی کمتری را تجربه می‌کنند و ماندگاری در ازدواج دارند (آگاروال، کاتاریا و پراسد، ۲۰۱۷). نتایج نشان می‌دهد ازدواج‌هایی که مدت زیادی از آن‌ها می‌گذرد در مقایسه با ازدواج‌هایی که مدت زیادی از آن‌ها نگذشته است از لحاظ کیفی متفاوت است و علت موفقیت یا عدم موفقیت زوجین در حفظ رابطه زناشویی و ماندگاری ازدواج به تعاملات زناشویی و چگونگی مدیریت تعارضات زناشویی در زوجین بستگی دارد (نادری و آزادمنش، ۱۳۹۱) که می‌تواند دربرگیرنده عوامل گوناگونی مانند درک هیجانات خود، درک هیجانات دیگری، راحت بودن، اطمینان و دلگرمی دادن، مثبت‌گرایی، شبکه‌های اجتماعی، تقسیم وظایف و ... باشد (زای و همکاران، ۲۰۱۷). بنا به گزارش روانشناسان در سال‌های اخیر احساس امنیت، آرامش و روابط صمیمانه میان زنان و مردان به سستی گراییده است و خانواده‌ها به‌گونه‌ای فزاینده با نیروهای ویرانگر روبرو شده‌اند و مشکلات بین شخصی آنان بیشتر شده و تعهد زناشویی پایین‌تری دارند (هو، جیانگ و وانگ، ۲۰۱۹).

تحقیقات مختلف نشان داده‌اند که یکی از مهم‌ترین عوامل مشکل‌ساز، اختلال در ارتباط یا به عبارتی اختلال در فرایند تفهیم و تفاهم است. به عنوان مثال در گزارشی که توسط یک آژانس مشاوره خانواده در سال ۱۹۷۰ تهیه شده است ۸۷ درصد زوج‌های شرکت‌کننده در پژوهش نشان دادند که مشکل اصلی آن‌ها ترس از صمیمیت است (جکوبسون، ۱۹۸۰؛ به نقل از میعاد، ۱۳۹۴). توانایی پروراندن صمیمیت عاملی بین شخصی است که اهمیت آن اغلب به خاطر نقش اساسی‌اش در رشد روابط نزدیک و رابطه‌اش با رضایت زناشویی برجسته می‌شود (عزیز، حسن و بهاری، ۲۰۱۸). از این رو صمیمیت، هم منجر به رضایت فردی و هم رضایت ارتباطی می‌شود و عاملی اصلی سلامت، سازگاری، شادکامی و احساس معنا در زندگی زناشویی به حساب می‌آید. افزون بر این‌ها، به نظر می‌رسد صمیمیت، منجر به بهبود تعهد در روابط می‌شود و سازگاری ارتباطی را افزایش می‌دهد (پناهی و همکاران، ۱۳۹۶). می‌توان چنین فرض کرد که روابط بین فردی نزدیک، به افراد اجازه می‌دهد که نیازهای خود را به پذیرفته شدن، مورد توجه بودن، ارزشمند تلقی شدن و دوست داشته شدن را برآورده کنند و به آن‌ها فرصت می‌دهد که چنین نگرش‌ها و رفتارهایی را متقابلاً انجام دهند (اوه و هوآنگ، ۲۰۱۸). پژوهش‌های بسیاری نشان می‌دهند که شکست در برقراری ارتباط، یکی از رایج‌ترین

مشکلاتی است که همسرانی که به آن‌ها خیانت شده، تجربه می‌کنند (سوبرال، تکسیرا و کاستا، ۲۰۱۵). افزون بر این، توانایی برقراری و حفظ صمیمیت با دیگران به افراد کمک می‌کند با مشکلات ارتباطی کنار آیند و روابط رضایت‌بخش داشته باشند (بویر، ۲۰۱۸)؛ در حالی که اجتناب از صمیمیت، مشخصه افرادی است که روابطشان را کم‌تر رضایت‌بخش توصیف می‌کنند (کا ناوارو، سیلوا و موریرا، ۲۰۱۵). سوبرال و همکاران (۲۰۱۵) به منظور درک و مفهوم‌سازی روابط صمیمانه، مفهوم ترس از صمیمیت را مطرح و عنوان کردند که در نتیجه اضطراب، قابلیت افراد برای تبادل افکار و احساسات مهم شخصی با دیگران، بازداری می‌شود. افرادی که ترس از صمیمیت دارند؛ خواهان ارتباط بین شخصی هستند ولی از طرد می‌ترسند، در نتیجه طی ارتباط کلامی و غیرکلامی با دیگران، اضطراب را تجربه می‌کنند. صمیمیت، اغلب منجر به بروز تعارض‌های حل‌نشده دوران کودکی می‌شود و چالش‌های ارتباطی جدیدی را به وجود می‌آورد. نیروهای ایجادکننده علاقه و پیوند که در صمیمیت نهفته‌اند، همیشه زوجها را به ابزارهایی تجهیز می‌کند که بتوانند اختلاف‌ها و تعارض‌هایی را که همواره ممکن است بروز کند، حل کنند (مجد و کاکاوند، ۲۰۱۸). از این‌رو، زوجها باید راه‌های جدید برقراری ارتباط با یکدیگر را فراگیرند تا بتوانند فرضیه‌های اساسی پیونددهنده خود و همسرشان را تغییر دهند. زمانی که زوجها در انجام این امر شکست می‌خورند، صمیمیت و تعهد متقابل گسسته و باعث ناگویی هیجانی می‌شود (پرایسوتی و باراکا، ۲۰۱۳).

شواهد بسیار واضحی وجود دارد که زوجین در جامعه معاصر ما مشکلات شدید و فراگیری را هنگام برقراری روابط عاشقانه و صمیمی تجربه می‌کنند، یکی از این مشکلات کنترل‌گری است. کنترل‌گری از آسیب‌های اجتماعی پنهان است که معمولاً در محیط بسته خانه شکل می‌گیرد و سبب عدم اطمینان و ازهم‌گسیختگی کانون خانواده می‌شود. قربانیان اصلی این پدیده در محیط خانواده در مرحله اول زنان و پس از آن کودکان و سرانجام مردان هستند (ضیایی، ۱۳۹۴). کنترل‌گری معضلی است که در قرون اخیر بیش از هر زمان دیگری در جوامع موردتوجه قرار گرفته است. فرض اصلی کنترل‌گری این است که چنانچه ما از رابطه‌ای احساس ناخرسندی می‌کنیم خود را مسئول چنین احساسی نمی‌دانیم بلکه دیگران و عوامل خارج از کنترل را مقصر می‌دانیم. در واقع فرافکنی^۱ ناآگاهانه و ناخودآگاه علت ایجاد مشکل به دیگران، از لحاظ روان‌شناختی برای فرد بهتر بوده و کمتر آسیب می‌بیند. هفت عادت تخریب‌گر خصلت کنترل‌گری عبارت‌اند از: ۱. عیب‌جویی یا انتقاد^۲، ۲. سرزنش^۳، ۳. شکوه و گلایه^۴، ۴. نق و غر^۵، ۵. تهدید^۶، ۶. تنبیه^۷، ۷. دادن حق حساب یا باج^۸ برای تحت کنترل درآوردن رفتار دیگران. تنها کسی که می‌تواند بر رفتار ما کنترل داشته باشد خود ما هستیم اگر ارتباط ناموفقی داریم به جای تغییر دیگران باید ببینیم چه کاری می‌توانیم انجام دهیم که ارتباط ما بهبود بخشد تقریباً در تمامی موارد هنگامی که دست از کنترل‌گری برمی‌داریم همسرمان نیز

-
1. Projection
 2. Criticism
 3. Reproach
 4. Complaint
 5. Nagging
 6. Threat
 7. Punishment
 8. Tax or imposition

تغییر می‌کند. برای رسیدن به این هدف باید ۶ عادت مهرورزی را جایگزین رفتارهایمان سازیم: ۱. گوش سپردن، ۲. حمایت، ۳. تشویق، ۴. احترام، ۵. اعتماد و ۶. پذیرش (گلاسر و گلاسر، ۱۹۲۵؛ به نقل از عباسی اصیل، ۱۳۹۳). نتایج پژوهش امیدیان (۱۳۹۳) نشان داد خانواده‌هایی که رفتار کنترل‌گرایانه در آن‌ها دیده می‌شود فرزندان بدون اعتمادبه‌نفس و نابهنجار پرورش می‌دهند. همچنین نتایج پژوهش حسنی (۱۳۹۵) نشان داد رفتارهای کنترل‌گرایانه از عواملی است که می‌تواند سلامت خانواده را به خطر انداخته و زمینه را برای گرایش به خیانت ایجاد کند.

انسان‌ها به دلایل مختلفی ازدواج می‌کنند. عشق، امنیت اقتصادی، محافظت، امنیت عاطفی، احساس آرامش، فرار از تنهایی و تمایلات جنسی تعدادی از عواملی هستند که باعث گرایش به ازدواج می‌شوند (ساسین، ۲۰۱۵). توجه به تمایلات جنسی انسان امری واقع‌بینانه و نادیده‌انگاشتن آن اشتباه است، چرا که مانند سایر امیال غریزی انسان از آغاز تولد کودک وجود دارد و متناسب با رشد او متحول و شکوفا می‌شود (فلین، لین، برونر، کیرانوسکی، هاهن، جفری و همکاران، ۲۰۱۶). نارضایتی از رابطه جنسی ممکن است به مشکلات عمیق در روابط زوجها و ایجاد تنفر از همسر، دلخوری، حسادت، رقابت، حس انتقام‌گیری، احساس تحقیر، نداشتن اعتمادبه‌نفس و نظایر آن‌ها منجر شود. این مسائل با تنش‌ها و اختلافات تقویت شده یا در قالب آن‌ها تجلی و بروز می‌یابد و شکاف بین همسران را عمیق‌تر می‌سازد. تعارضات و مشکلات جنسی، همواره جزء چند علت اول طلاق و تعارضات زناشویی هستند. در کشور ما نیز هر ساله آمارهای متعددی درباره علل مشکلات زناشویی و طلاق مطرح می‌شود که در این بین نقش مشکلات و عوامل جنسی بسیار بارز است (معصومی و همکاران، ۱۳۹۶). در پژوهش بوالهروی، رمضان زاده، عابدی نیا، تقی زاده، پهلوانی و صابری (۱۳۹۱)، ۸۸ درصد نمونه پژوهشی که درخواست طلاق داده بودند، یکی از علل درخواست طلاق خود را مسائل جنسی برشمردند. پژوهش‌های زیادی تأیید می‌کند که رابطه بسیار قوی بین رضایت جنسی و رضایت زناشویی وجود دارد (کلایلو، برودی، کریچ کوا، هوساورا و بینتر، ۲۰۱۵).

بهزیستی ذهنی نیز یک ساختار مهم در پژوهش‌های مربوط به تفسیر شخصیت زوجین است و آن را به عنوان ارزیابی مثبت از زندگی و تعادل میان عاطفه مثبت و منفی تعریف می‌کنند (نگ و داینر، ۲۰۱۹). اهمیت توجه به این مسئله تا حدی است که امروزه در مورد بهزیستی ذهنی شاخص‌های ملی تهیه می‌شود و آن قدر این مسئله قابل توجه است که هر کشور یک شاخص ملی بهزیستی ذهنی برای جامعه خود ساخته است (دینر، اویشی و لوکاس، ۲۰۱۵). از نظر کرینگلچاچ و بریدیچ (۲۰۱۷) بهزیستی ذهنی، کیفیت زندگی فرد با دیگر واحدهای اجتماعی را در برمی‌گیرد. سلامت ذهن مقوله وسیعی از پدیده‌هایی است که پاسخ‌های هیجانی افراد، قلمرو و رضایت‌ها و ارزیابی‌های کلی رضایت از زندگی را شامل می‌شود. دینر، اینکوک و اویشی در سال (۱۹۹۶) مدلی سه مؤلفه‌ای برای مفهوم نظری بهزیستی ذهنی پیشنهاد کردند. الف) رضایت، ب) عاطفه خویشاوند و ج) سطوح پایین عاطفه ناخوشایند. نتایج پژوهش سو، سوآنسون و چن (۲۰۱۶) نشان داد که اگر زوجین رضایت از زندگی و غالباً خوشی را تجربه کنند و فقط گاه‌گاهی هیجان‌انگیزی مثل غمگینی و خشم را تجربه نمایند، دارای سلامت ذهن بالایی خواهند بود و برعکس، اگر از زندگی خود ناراضی باشند و خوشی و علاقه اندکی را تجربه نمایند و هیجان‌انگیزی پیوسته منفی مثل خشم و اضطراب را احساس کنند، دارای سلامت ذهن پایینی هستند.

بلوغ اجتماعی مرحله‌ای از رشد عقلی و ذهنی افراد جامعه است که در صورت تحقق کامل آن به جامعه پیشرفته و همچنین مهم‌تر از آن به داشتن زندگی روانی سالم و آسوده افراد جامعه می‌تواند دست یابند؛ و در انتخاب و ادامه دادن زندگی مشترک یعنی ازدواج و همچنین پرورش فرزندان بهتر و ایده آل تر گام بردارند. لذا رسیدن به بلوغ اجتماعی صرف‌نظر از تأثیرات اجتماعی و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی آن برای جامعه مهم‌ترین تأثیر آن روی زندگی فرد است. ابتدا باید قبول کرد که افراد یک جامعه (خود و دیگران در شرایط خاص) همیشه امکان اشتباه شخصی را دارند ولی قبول اشتباه یا قبول این که نباید حتی برای بار اول هر نوع اشتباهی انجام شود و جبران عدم تکرار آن و حتی دادن فرصت به دیگران بدون قضاوت‌های سختگیرانه مهم‌ترین مرحله از بلوغ اجتماعی خواهد بود (جهانگیری زاده، ۱۳۹۷). در همین رابطه نتایج پژوهش فلاح چای، امان الهی و قیصری (۱۳۹۳)، نشان داد که بین بلوغ عاطفی، بلوغ اجتماعی و رضایت از رابطه با رضایت جنسی رابطه مثبت وجود داشت. به نظر می‌رسد با توجه به تأثیرات گسترده‌ای که بلوغ عاطفی و بلوغ اجتماعی بر رضایت جنسی و رضایت زناشویی زوجین و به تبع آن بر روابط بعدی استحکام خانواده دارد با بهره‌گیری از مطالعات مشابه و استفاده کاربردی از نتایج آن‌ها در جهت بهبود بنیان خانواده گام بلندی برداشت. با توجه به پژوهش‌های مطرح‌شده سلامت خانواده درگرو سلامت جامعه است و همین‌طور با در نظر گرفتن نقش اساسی زوجین در انسجام و شکل‌گیری شخصیت افراد خانواده و نیز رابطه رضایت جنسی، صمیمیت، بهزیستی ذهنی و رفتارهای کنترل‌گرایانه با بلوغ اجتماعی زوجین نیاز به انجام مطالعات وسیع‌تر در حوزه بهبود عملکرد خانواده وجود دارد. زوجین زمانی می‌توانند نقش خود را کامل‌تر انجام دهند که رضایتمندی زناشویی و سلامت روان بیشتری دارند؛ بنابراین مهم است که با در نظر گرفتن اهمیت رابطه جنسی در زندگی زوجها و رابطه صمیمیت، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل‌گرایانه با بلوغ اجتماعی در زوجین توجه شود تا از این طریق بتوان گامی مهم در راستای بهبود رضایت زناشویی زنان و در نتیجه بهبود عملکرد خانواده برداشت. این پژوهش باهدف بررسی تعیین تأثیر رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی و رفتارهای کنترل‌گرایانه بر بلوغ اجتماعی در زوجین با در نظر گرفتن نقش میانجی صمیمیت طراحی شد تا زمینه‌ای را به‌منظور توسعه دانش مربوط به حوزه زوجین و خانواده فراهم کند. در این پژوهش محقق به دنبال پاسخ به این مسئله است:

۱. رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی و رفتارهای کنترل‌گرایانه بر بلوغ اجتماعی در زوجین با میانجیگری صمیمیت چه تأثیری دارد؟

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر، طرح همبستگی از طریق الگویابی معادلات ساختاری است که یک روش همبستگی چند متغیری است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه زوجین شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. برای انتخاب نمونه و اجرای پژوهش، طبق روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای، از بین مناطق ۲۲ گانه شهر تهران ۵ منطقه (۴، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۸) و از هر منطقه با مراجعه به مکان‌های کلیدی این مناطق (پارک‌ها، فرهنگ‌سراها و سایر مکان‌های عمومی که امکان حضور زوجین در آنجا بودند) از زوجین در دسترسی که

تمایل به شرکت در مطالعه داشتند، جلب رضایت شد تا به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دهند. معیارهای ورود به پژوهش عبارت‌اند از: طول مدت ازدواج حداقل ۹ ماه، ساکن شهر تهران بودن، دامنه سنی بین ۲۰ تا ۵۰ سال و رضایت آگاهانه (به صورت کتبی) برای شرکت در پژوهش. معیار خروج نیز شامل ابتلا به بیماری‌های مزمن شناخته شده (بیماری قلبی، دیابت و کلیوی) بود. در مدل یابی معادلات ساختاری تعیین حجم نمونه می‌تواند بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر اندازه‌گیری شده تعیین شود: $5q \leq n \leq 15q$ ؛ که در آن q تعداد متغیرهای مشاهده شده یا تعداد گویه‌ها (سوالات) پرسشنامه و n حجم نمونه است (هومن، ۱۳۸۴). در این پژوهش حجم نمونه برای هر سؤال ۵ آزمودنی و به طور کلی ۳۵۴ نفر در نظر گرفته شد. ولی از آنجاکه احتمال داشت بسیاری از پرسشنامه‌ها به صورت ناقص جواب داده شوند، تصمیم بر این شد که حداقل ۴۰۰ شرکت‌کننده وارد این پژوهش شوند و در نهایت ۳۷۰ پرسشنامه به طور کامل بازگشت شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها توسط زوجین، تمامی آن‌ها تورق شد و مورد بررسی قرار گرفت.

ابزار پژوهش

۱. **پرسشنامه بلوغ اجتماعی.** پرسشنامه بلوغ اجتماعی توسط گرین برگر در سال ۱۹۹۰ به منظور بررسی بهره‌مندی افراد از رشد یکپارچه ساختار روانی-اجتماعی تدوین شد. این چارچوب مرکب از خصوصیات کلی است و متداول‌ترین انواع تقاضاها را که جامعه از افراد دارد و در عین حال، مقوله‌های خاص فرهنگ‌هایی که افراد را قادر به برآوردن این نیازها می‌نماید را مطرح می‌سازد. این آزمون شامل ۹۰ سؤال است، این تعداد سؤال پرسشنامه فرم نهایی، ۲۳ سؤال به صورت مثبت و ۶۷ سؤال به صورت منفی بیان شده است. در سؤال‌های مثبت برای کاملاً موافق ۴، موافق ۳، مخالف ۲ و کاملاً مخالف ۱ و در سؤال‌های منفی به ترتیب عکس یعنی برای کاملاً موافق ۱، موافق ۲، مخالف ۳ و کاملاً مخالف ۴ داده می‌شود (۲۰۱۱). این پرسشنامه دارای سه مؤلفه کفایت شخصی (شامل جهت‌گیری شغلی، خود-رهبری و توانایی تحمل فشار روانی)، کفایت میان فردی (شامل ارتباط، اعتماد نجات‌بخش و همکاری) و کفایت اجتماعی (شامل تعهد اجتماعی، تحمل اجتماعی و آمادگی برای تغییر) است. برای محاسبه نمره هر یک از مقایسه‌ای فرعی می‌توان از صفحه نمره‌گذاری استفاده نمود، وزن‌های هر یک از سؤال‌ها به ترتیب در سطرهای صفحه نمره‌گذاری می‌شود. در خانه‌هایی که علامت مثبت وجود دارد وزن پاسخ‌ها به صورت مستقیم (۱، ۲، ۳، ۴) و در جاهای بدون علامت به صورت معکوس (۱، ۲، ۳، ۴) محاسبه می‌گردد. از جمع هر یک از ستون‌ها نمرات مقیاس‌های فرعی و از جمع ستون‌های ۱، ۴ و ۷ نمره کفایت شخصی و ستون‌های ۲، ۵ و ۸ نمره کفایت میان فردی و از جمع ستون‌های ۳، ۶ و ۹ نمره کفایت اجتماعی حاصل می‌شود و نمره کل بلوغ اجتماعی آزمودنی با جمع نمودن نمرات کفایت شخصی، میان فردی و اجتماعی به دست می‌آید. میشل (۲۰۰۶) ضریب آلفای کل پرسشنامه را ۰/۹۸ گزارش نموده است. شکوهی و نادری به نقل از پاکدامن و همکاران (۱۳۹۰) اعتبار این پرسشنامه را از طریق همبسته نمودن آن با پرسشنامه بلوغ عاطفی محاسبه و ضریب ۰/۶۰ در سطح معنی‌داری یک درصد را به دست آوردند.

۲. **پرسشنامه رضایت جنسی.** پرسشنامه رضایت جنسی هادسون، در سال ۱۹۸۱ توسط هادسون، هریسون و کروسکاپ برای ارزیابی سطوح رضایت زوجین ساخته شد. این مقیاس، دارای ۲۵ سؤال و از نوع

خود گزارش دهی محسوب می‌شود. پاسخ آزمودنی به هر ماده آزمون، در سطح یک مقیاس ۷ درجه‌ای بین ۰ تا ۶ مشخص می‌شود و در مجموع، نمره آزمودنی‌ها در کل آزمون بین ۰ تا ۱۵۰ در نوسان است. نمره بالا در این مقیاس منعکس کننده رضایت جنسی است. این پرسشنامه، توسط پورا کبر (۲۰۱۰) به اجرای طرح مجدد آن به‌وسیله آزمون همبستگی مورد تحلیل واقع شد. نتایج این آزمون نشانگر میزان همبستگی ۰/۹۶ در سطح معناداری ۰/۰۱ شده است. همچنین برای بررسی دقیق‌تر اعتبار به‌دست‌آمده از روش دونیمه کردن آزمون ۰/۸۸ شده است. ضریب گاتمن محاسبه‌شده نیز ۰/۸۰ است. برای تعیین پایایی پرسشنامه رضایت جنسی نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۹۳ بود (طلایی زاده و بختیارپور، ۱۳۹۵). در این پژوهش برای تعیین روایی مقیاس از روایی محتوایی (نظر متخصصان) و برای تعیین اعتبار مقیاس از روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) استفاده شد. اعتبار آزمون به روش همسانی درونی برای نمره کل ۰/۹۱ بود.

۳. پرسشنامه بهزیستی ذهنی. مقیاس بهزیستی ذهنی توسط کبیز و ماگیارمو (۲۰۰۳) برای سنجش بهزیستی هیجانی، روان‌شناختی و اجتماعی به کار می‌رود که از ۴۵ سؤال تشکیل شده است. ۱۲ سؤال اول به بهزیستی هیجانی مربوط است. ۱۸ سؤال بعدی به بهزیستی روان‌شناختی و در نهایت ۱۵ سؤال بعدی به بهزیستی اجتماعی مربوط است. نمره‌گذاری این مقیاس به‌صورت طیف لیکرت ۵ تایی است. اعتبار درونی زیرمقیاس بهزیستی هیجانی در بخش هیجان مثبت ۰/۹۱ و بخش هیجان منفی ۰/۷۸ بود. زیرمقیاس‌های بهزیستی روان‌شناختی و اجتماعی دارای اعتبار درونی متوسط از ۰/۴ تا ۰/۷ و اعتبار مجموع هر دو این مقیاس‌ها ۰/۸ و بیشتر بود (کبیز و ماگیارمو، ۲۰۰۳). پایایی مقیاس بهزیستی ذهنی و زیرمقیاس‌های بهزیستی هیجانی، بهزیستی روان‌شناختی و بهزیستی اجتماعی به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۷۶، ۰/۶۴ و ۰/۷۶ است. آلفای کرونباخ برای هر یک از این موارد به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۶، ۰/۸۰ و ۰/۶۴ محاسبه شده که حاکی از همسانی درونی مطلوب مقیاس است (گلستانی بخت، ۱۳۸۶). در پژوهش ارزانی و همکاران (۱۳۹۶) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۷ به دست آمد که نشانه پایایی مناسب آزمون است.

۴. پرسشنامه رفتارهای کنترل گرایانه. مقیاس رفتارهای کنترل گرایانه زن و شوهر در سال ۲۰۰۵ توسط گراهام-کوان و آرچر به منظور ارزیابی رفتارهای کنترل گرایانه ساخته شده است. این ابزار یک مقیاس ۲۴ عبارتی است که رفتارهای کنترل گرایانه زوجین را در زندگی زناشویی مورد بررسی قرار می‌دهد. برای زوج‌هایی که دارای فرزند هستند ۵ عبارت دیگر به مقیاس اضافه شده است. مقیاس رفتارهای کنترل گرایانه بر اساس اطلاعاتی که از یک برنامه مداخله‌ای علیه خشونت که در انگلیس اجرا شده و نتایج آن نشان داده بود، رفتارهای کنترل گرایانه رفتاری کلیدی در این گونه خانواده‌ها است، ساخته شد. این مقیاس فقط به مقوله رفتاری می‌پردازد و پرخاشگری بدنی (که می‌توان آن را به‌صورت جداگانه مورد ارزیابی قرارداد) را در برنمی‌گیرد. پرسشنامه رفتاری کنترل گرایانه طوری طراحی شده که در آن فرد می‌تواند هم رفتارهای کنترل‌کننده خود و هم رفتارهای کنترل‌کننده همسرش را گزارش کند. آزمودنی باید در یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (از ۰ تا ۴) مشخص کند که خودش و همسرش به چه میزان هر یک از رفتارهای موردنظر را انجام می‌دهند. این پرسشنامه دارای ۵ زیر مقیاس (با در نظر گرفتن عبارات مربوط به کودکان، ۶ زیرمقیاس)،

کنترل اقتصادی (عبارات ۱ تا ۴)، کنترل تهدیدآمیز (عبارات ۵ تا ۸)، کنترل از طریق ترساندن (عبارات ۹ تا ۱۳)، کنترل هیجانی (عبارات ۱۴ تا ۱۸) و کنترل از طریق منزوی کردن (عبارات ۱۹ تا ۲۴) است. پرسشنامه رفتارهای کنترل گرایانه همسانی درونی خوبی دارد و در ایران ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۵، برای خرده مقیاس عبارات مربوط به کودکان ۰/۸۲، برای خرده مقیاس کنترل اقتصادی ۰/۷۱، برای خرده مقیاس کنترل تهدیدآمیز ۰/۸۸، برای خرده مقیاس کنترل از طریق ترساندن ۰/۶۹، برای کنترل هیجانی ۰/۸۴ و برای خرده مقیاس کنترل از طریق منزوی کردن ۰/۹۰ است (شهامت دار، ۱۳۹۵).

۵. پرسشنامه صمیمیت. این پرسشنامه را والکر و تامپسون تنظیم کرده‌اند. این ابزار ۱۷ گویه دارد که با استفاده از مقیاس هفت‌درجه‌ای لیکرت (۱= هرگز تا ۷= همیشه) نمره‌گذاری می‌شود؛ لذا دامنه نمرات بین ۱۷ تا ۱۱۹ است و نمره بالاتر به معنای صمیمیت زناشویی بیشتر است. آنان روایی ابزار را با روش تحلیل عاملی تأیید و پایایی آن را در پژوهش‌های متفاوت با روش آلفای کرون باخ ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ گزارش کردند (میشل و همکاران، ۲۰۰۸). واگر و تامپسون (۱۹۸۳) ضریب پایایی این آزمون را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ گزارش کرده‌اند. همچنین برای بررسی روایی آزمون از روش محتوا و روایی صوری استفاده شده است. بدین صورت که چند نفر از استادان رشته مشاوره و روانشناسی پرسشنامه فوق را بررسی و اظهار کردند که صمیمیت زوجین را می‌سنجد. در تحقیق نادری و آزادمنش (۱۳۹۱)، ضرایب پایایی پرسشنامه صمیمیت نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ و تصنیف محاسبه شد که به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۳ است که به طور کلی بیانگر ضرایب پایایی مطلوب پرسشنامه یادشده است. همچنین کاواند (۲۰۱۱) پایایی این ابزار را با روش آلفای کرونباخ برای مردان ۰/۹۷ و برای زنان ۰/۹۶ گزارش کرد.

روش اجرا. در پژوهش حاضر اطلاعات مورد نیاز در دو مرحله جمع‌آوری گردیده است. در مرحله اول: با مراجعه به منابع کتابخانه‌ای شامل کتاب‌ها، مجلات و مقالات علمی معتبر، مطالب مربوط به ادبیات پژوهش جمع‌آوری شده است. در مرحله دوم: در این پژوهش اطلاعات به شیوه میدانی با استفاده از ابزار پرسشنامه جمع‌آوری شده است. به منظور رعایت مسائل اخلاقی پژوهش، رضایت‌نامه‌ای تهیه شد که در آن به صورت کلی هدف پژوهش توضیح داده شده بود. افراد شرکت کننده ابتدا رضایت‌نامه را مطالعه نموده و در صورت تمایل در پژوهش شرکت نمودند یکی از مواردی که به شرکت کنندگان توضیح داده شد این بود که به آن‌ها اطمینان داده شد که هیچ‌گونه سوءاستفاده شخصی در این پژوهش وجود ندارد و همچنین بعضی از شرکت‌کنندگان تمایل داشتند که نتیجه پاسخ‌دهی خود را به پرسش‌نامه بدانند و گزارش تفسیر پرسش‌نامه‌های افراد به زبانی ساده در اختیار آن‌ها قرار گرفت؛ همچنین درباره محرمانه بودن پرسشنامه‌ها و نتایج آن‌ها به آزمودنی‌ها توضیحات لازم داده شد. لازم به ذکر است که پرسشنامه‌ها به خاطر محدودیت و بحران پاندمی کرونا از طریق نرم افزار پرس لاین توزیع شد به این ترتیب که طی رایزنی که با مسئولین سرای محلات شهر، فرهنگسرای شهر تهران انجام شد این پرسشنامه‌ها به صورت اینترنتی برای شرکت کنندگان ارسال شد و مشارکت کنندگان به صورت داوطلبانه این پرسشنامه‌ها را پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده از اجرای پرسشنامه‌ها از طریق نرم‌افزار Spss-V24 و Lisrel-V8.8 انجام شد. همچنین به‌منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۵۳ درصد از آزمودنی‌ها زن و ۴۷ درصد مرد بودند. ۳۲ درصد از آزمودنی‌ها بین ۲۰ تا ۳۰ سال، ۳۵ درصد بین ۳۱ تا ۴۰ سال و ۳۳ درصد بین ۴۱ تا ۵۰ سال سن داشتند. ۴۱ درصد از آزمودنی‌ها دارای تحصیلات دیپلم و فوق‌دیپلم، ۳۲ درصد لیسانس، ۲۴ درصد فوق‌لیسانس و ۳ درصد دکتری بودند.

جدول ۱. مشخصه‌های آماری متغیرهای پژوهش

کشیدگی	چولگی	انحراف استاندارد	میانگین	
۰/۴۰	۰/۲۱	۰/۸۳	۳/۲۶	رضایت جنسی
-۰/۱۳	-۰/۱۴	۰/۸۶	۳/۴۲	بهزیستی ذهنی
۰/۱۶	۰/۰۳	۰/۷۴	۲/۲۶	رفتارهای کنترل‌گرایانه
-۰/۳۸	۰/۱۹	۰/۹۰	۳/۴۹	صمیمیت
-۰/۲۳	-۰/۵۳	۰/۶۴	۲/۹۷	بلوغ اجتماعی

چنانکه در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، مقادیر میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی برای متغیرهای پژوهش آورده شده است. به‌منظور پاسخ به فرضیه‌های پژوهش از مدل معادلات ساختاری تأییدی استفاده می‌شود. بدین منظور، پس از رسم ساختار، اضافه نمودن قیود مدل و انتخاب روش ماکسیمم درست‌نمایی، مدل اجرا شده و نمودار مسیر برازش شکل‌های زیر به دست آمد. شکل‌های زیر نمودار مسیر برازش شده به داده‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۲. ضرایب مسیر، مقادیر معناداری و وضعیت آن‌ها

مسیر	ضریب مسیر	تأمقدار	وضعیت
← رضایت جنسی	۰/۸۷	۶/۶۴	تأیید شد
← بهزیستی ذهنی	۰/۵۵	۴/۵۲	تأیید شد
← رفتارهای کنترل‌گرایانه	-۰/۵۲	-۴/۳۵	تأیید شد
← رضایت جنسی	۰/۶۵	۴/۱۶	تأیید شد
← بهزیستی ذهنی	۰/۵۲	۴/۰۶	تأیید شد
← رفتارهای کنترل‌گرایانه	-۰/۸۳	-۵/۹۹	تأیید شد
← صمیمیت	۰/۵۱	۴/۰۱	تأیید شد

برای بررسی میزان تأثیر مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مستقل بر وابسته لازم است تا اثرات کل، مستقیم و غیرمستقیم برای متغیر درون‌زای مدل ارائه شود که این اثرات در جداول زیر قابل مشاهده است

جدول ۳. تفکیک اثرات، مستقیم، غیرمستقیم در مدل فرضیه‌های پژوهش

متغیر مستقل	متغیر وابسته	اثر	
		مستقیم	غیرمستقیم
رضایت جنسی	صمیمیت	۰/۶۵	---
صمیمیت	بلوغ اجتماعی	۰/۵۱	----
رضایت جنسی	بلوغ اجتماعی	۰/۸۷	۰/۶۵ * ۰/۵۱ = ۰/۳۳
بهزیستی ذهنی	صمیمیت	۰/۵۲	---
صمیمیت	بلوغ اجتماعی	۰/۵۱	----
بهزیستی ذهنی	بلوغ اجتماعی	۰/۵۵	۰/۵۲ * ۰/۵۱ = ۰/۲۶
رفتارهای کنترل‌گرایانه	صمیمیت	-۰/۸۳	---
صمیمیت	بلوغ اجتماعی	۰/۵۱	----
رفتارهای کنترل‌گرایانه	بلوغ اجتماعی	-۰/۵۲	-۰/۸۳ * ۰/۵۱ = -۰/۴۲

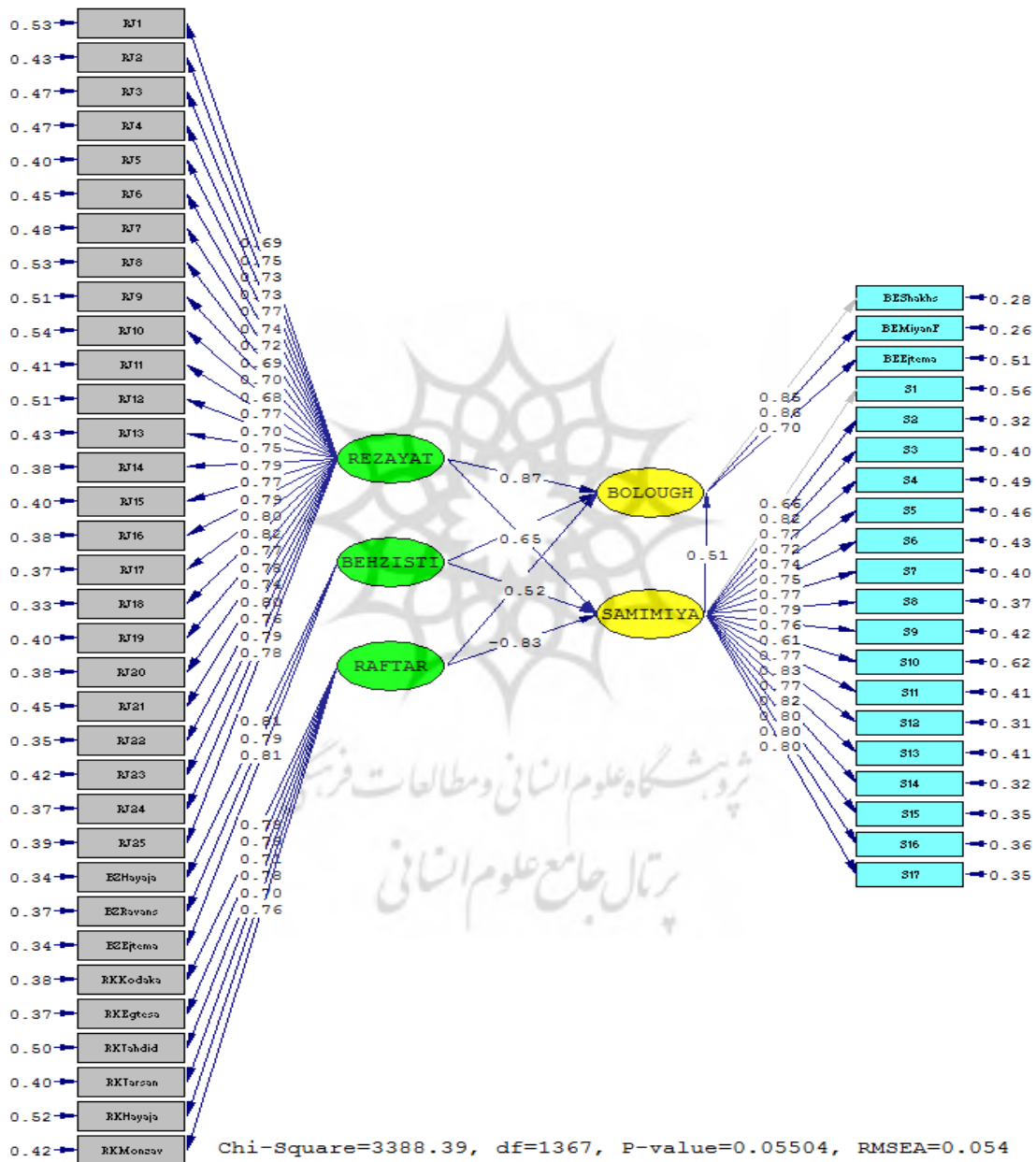
شاخص‌های خی-دو و RMSEA نشان می‌دهند، مدل برازش مناسب‌تری را به داده‌ها ارائه می‌کند. خروجی‌های الگو در جدول زیر مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش تحلیل مسیر مدل

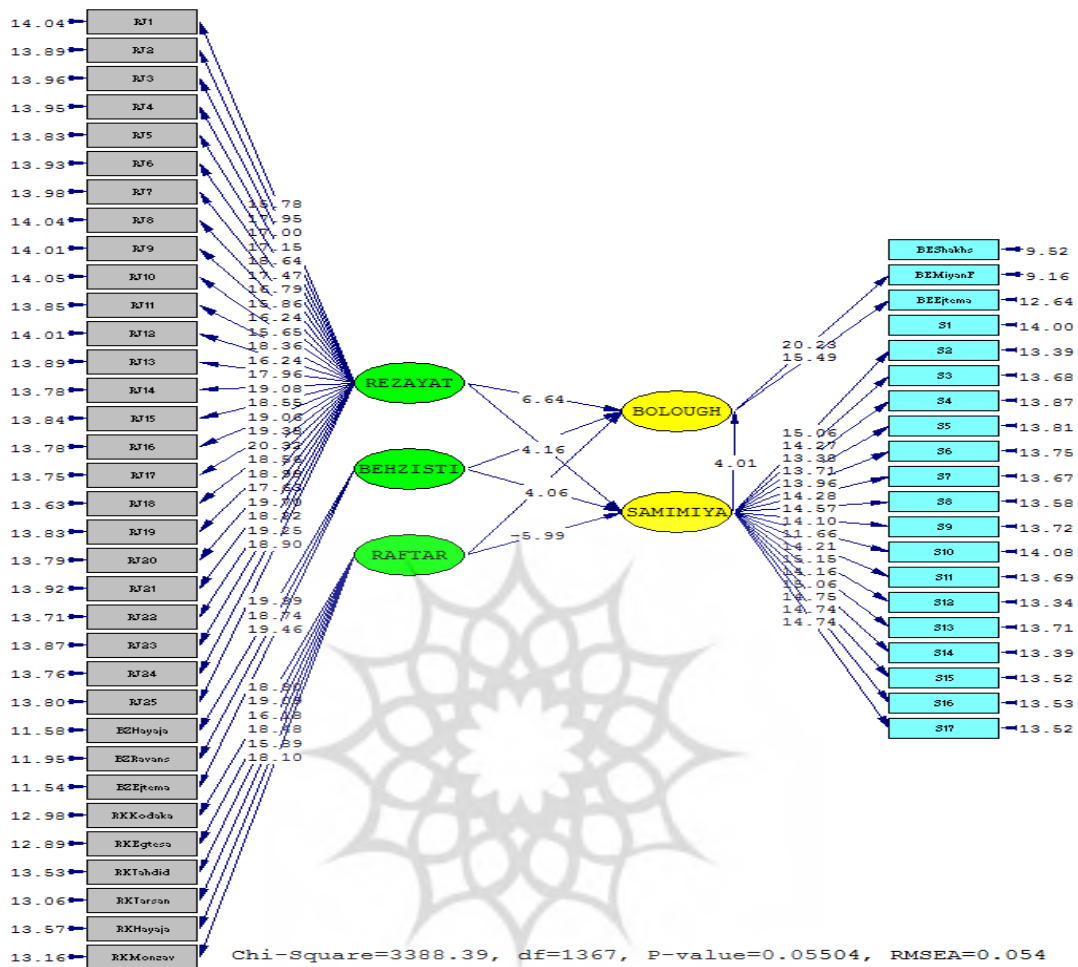
نام شاخص	مقدار	حد مجاز
Chi-square/df	۲/۴۸	کمتر از ۳
RMSEA (ریشه میانگین خطای برآورد)	۰/۰۵۴	کمتر از ۰/۱
CFI (برازندگی تعدیل یافته)	۰/۹۸	بزرگ‌تر از ۰/۹
NFI (برازندگی نرم شده)	۰/۹۷	بزرگ‌تر از ۰/۹
GFI (نیکویی برازش)	۰/۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹
AGFI (نیکویی برازش تعدیل شده)	۰/۹۲	بزرگ‌تر از ۰/۹

همان‌گونه که مشاهده می‌شود شاخص‌های برازش الگو در وضعیت مطلوبی قرار گرفته است. در جدول ۲، ضرایب مسیر به همراه مقادیر معناداری آورده شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، همه مسیرها مورد پذیرش قرار گرفته شده است.

به‌منظور پاسخ به فرضیه‌های پژوهش از مدل معادلات ساختاری تائیدی استفاده می‌شود. بدین منظور، پس از رسم ساختار، اضافه نمودن قیود مدل و انتخاب روش ماکسیمم درست‌نمایی، مدل اجرا شده و نمودار مسیر برازش شکل‌های زیر به دست آمد. شکل‌های زیر نمودار مسیر برازش شده به داده‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۱. مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد

شکل ۲. مدل ساختاری در حالت معناداری ضرایب

همان‌طور که در شکل‌های بالا نشان داده شده است، کلیه‌ی مقادیر پارمترهای مربوط به مدل به همراه بارهای عاملی و ضرایب مسیر نشان داده شده است. با توجه به مقادیر ضرایب استاندارد و ضرایب معناداری تی به دست آمده در شکل‌های بالا (مقادیر تی بالاتر از ۲,۵۸) می‌توان چنین استنباط کرد که بین عوامل روابط مستقیم وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل ساختاری بلوغ اجتماعی در زوجین بر اساس رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی و رفتارهای کنترل‌گرایانه با نقش میانجی صمیمیت انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین رضایت جنسی با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمیت رابطه مثبت وجود دارد. نتایج پژوهش با یافته‌های (هو و

همکاران، ۲۰۱۹؛ فلین و همکاران، ۲۰۱۶؛ سو و همکاران، ۲۰۱۶؛ سوبرال و همکاران، ۲۰۱۵؛ حسنی، ۱۳۹۵؛ امیدیان، ۱۳۹۳) همسو است. انسان اصالتاً موجودی اجتماعی است و جنبه اجتماعی رشد فرد پایه و اساس روابط اجتماعی او را در زندگی تشکیل می‌دهد. بدون تردید، مهم‌ترین بعد شخصیت افراد بعد اجتماعی آن است که طی فرایند اجتماعی شدن شکل می‌گیرد (جهانگیری زاده، ۱۳۹۷). اجتماعی شدن فرایندی است که طی آن افراد باورها، هنجارها، مهارت‌ها، انگیزه‌ها و رفتارهایی را کسب می‌کنند که توسط دیگر اعضای جامعه تعریف شده است. تا توانایی مواجهه با محیط اجتماعی در حال توسعه را کسب کنند که این پدیده زمینه‌ساز رشد و تکامل بلوغ اجتماعی است. به این ترتیب یکی از ویژگی‌های جامعه‌ای امن، سالم و بانشاط وجود رفتارهای اجتماعی رشد یافته در سطح آن جامعه است. بدون تردید وجود ناهنجاری در رفتارها و به‌ویژه روابط اجتماع، امنیت روانی هر جامعه‌ای را به خطر می‌اندازد و پویایی، نشاط و حرکت به سوی رشد و تعالی را در آن جامعه مختل می‌کند. انسان در وادی زندگی درمی‌یابد که رضایت، در گروه مبادله عواطف و احترام با دیگران حاصل می‌شود و احساس خوشبختی و مفید بودن به میزان بلوغ اجتماعی فرد بستگی دارد؛ بلوغ اجتماعی بر توانایی فرد در مواجهه با محیط اجتماعی در حال گسترش می‌یابد (فلاح چای و همکاران، ۱۳۹۳).

از سوی دیگر یکی از نهادهای مهم اجتماعی که به لحاظ اهمیت، نقش و کاربردهای مختلف، مورد توجه علمای مذهبی، اخلاقی و صاحب‌نظران تعلیم و تربیت، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی قرار گرفته است، نهاد خانواده است (طلایی زاده و بختیارپور، ۱۳۹۵). لذا اهمیت شناخت و بررسی عواملی که سبب قوام و استحکام این نهاد اجتماعی می‌گردند، می‌تواند گامی مفید در راستای ارتقای سطح فرهنگ جامعه باشد. یکی از مهم‌ترین عواملی که بر بقاء و دوام و رشد خانواده اثر می‌گذارد، روابط سالم و مبتنی بر سازگاری و تفاهم بین اعضاء به‌ویژه زن و شوهر است. رضایت جنسی یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر عملکرد خانواده است. همه زوج‌ها به دنبال آن هستند که از زندگی زناشویی خود لذت ببرند و احساس رضایت داشته باشند. رضایت جنسی عبارت است از احساسات عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن و شوهر موقعی که همه جنبه‌های ازدواجشان را در نظر می‌گیرند (معصومی و همکاران، ۱۳۹۶).

شواهد پژوهشی فراوان، گویای آن‌اند که عوامل زیادی رضایت جنسی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. یکی از این عوامل صمیمیت در زوجین است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان به این موضوع اشاره کرد که غالباً تئوری‌های زناشویی دربرگیرنده میزان صمیمیت تجربه شده توسط زوج‌ها هستند. مفهوم‌پردازی رایج از صمیمیت عبارت از سطح نزدیکی همسر، اشتراک‌گذاری ارزش‌ها و ایده‌ها، فعالیت‌های مشترک، روابط جنسی، شناخت از یکدیگر و رفتارهای عاطفی نظیر نوازش کردن، در نتیجه زوج‌های صمیمی از رضایت جنسی بالاتری برخوردارند. در حقیقت، فرد باید به درجه‌ای از رشد فردی دست یابد که بتواند با دیگران رابطه صمیمانه برقرار کند (رضاپور فریدیان و همکاران، ۱۳۹۸). صمیمیت با شناخت خود همراه است. این بدان معنی است که فردی که صمیمیت بالاتری دارد خود را به شیوه مطلوب‌تری در روابط عرضه می‌کند و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به همسر خود ابراز می‌کند. رضایت جنسی می‌تواند در زوج‌هایی که میزان صمیمیت بیشتری دارند، بیشتر باشد یا زوج‌هایی که صمیمیت بالاتری دارند ممکن است قابلیت بیشتری

در مواجهه با مشکلات و تغییرات مربوط به رابطه خود داشته باشند، در نتیجه رضایت جنسی بالاتری را تجربه کنند (نبی و همکاران، ۲۰۱۶).

همچنین نتایج نشان داد که بین بهزیستی ذهنی با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمیت رابطه مثبت وجود دارد. در تبیین نتایج به دست آمده می‌توان چنین بیان کرد که بلوغ اجتماعی طی فرایندی میسر می‌شود که در آن افراد رفتارها و نگرش‌هایی را کسب می‌کنند که با توسل به آن‌ها اجازه می‌یابند تا در درون محیط اجتماعی خود به‌گونه‌ای عمل کنند که مزایای متقابلی برای خودشان و دیگران همراه داشته باشد. زوجین از طریق بلوغ اجتماعی رابطه بین فردی و هویت جنسی را کسب می‌کنند و هنجارهای اجتماعی و وجدان در آن‌ها پرورش می‌یابد. همچنین بلوغ اجتماعی فرد در میزان موفقیت شغلی و پیشرفت‌های آینده نیز تأثیر دارد. بلوغ اجتماعی شامل مهارت‌ها و جنبه‌های گوناگونی است از جمله رفتارهای مسئولانه اجتماعی، صمیمیت، بهزیستی ذهنی، کیفیت رابطه با یکدیگر، خودتنظیمی، مقابله با هیجان‌ها و تصمیم‌گیری. افرادی که دارای بلوغ اجتماعی هستند، درصد مشکلات و مسائل اجتماعی آن‌ها کمتر است؛ به‌طور مثال کمتر احساس ناتوانی در پذیرفتن مسئولیت‌های اجتماعی تجربه می‌کنند، در برقراری ارتباط با افراد جامعه شایستگی بیشتری دارند و در تصمیم‌گیری‌ها، خود را با اراده نشان می‌دهند (وینسنت پونوری و پردایس، ۲۰۱۹). از عواملی که تحت تأثیر بلوغ اجتماعی در زوجین است مسئله بهزیستی ذهنی و صمیمیت است. نتایج پژوهش با یافته‌های دهشیری (۱۳۹۵) همخوانی دارد. نتایج پژوهش دهشیری (۱۳۹۵) در ارتباط با بررسی رابطه کنجکاوی یا بهزیستی ذهنی زنان متأهل با نقش واسطه‌ای صمیمیت و رضایت زناشویی نشان داد که کنجکاوی بر رضایت زناشویی، عاطفه مثبت و رضایت از زندگی اثر مستقیم دارد. همچنین کنجکاوی از طریق تأثیر بر صمیمیت اثر غیرمستقیم و معنی‌داری بر رضایت زناشویی، رضایت از زندگی و عاطفه مثبت دارد. تأثیر مستقیم صمیمت بر رضایت زناشویی و تأثیر غیرمستقیم آن بر رضایت از زندگی و عاطفه مثبت نیز معنی‌دار بود. به‌طور کلی یافته‌های پژوهش بیانگر اهمیت نقش واسطه‌ای صمیمیت و رضایت زناشویی در فرایند رابطه بین کنجکاوی و بهزیستی ذهنی زنان است. این امر نشان‌دهنده این است که در زندگی اگر صمیمیت و بهزیستی ذهنی در یک زوج بالا باشد، زوج دیگری نیز دارای صمیمیت و بهزیستی ذهنی بالایی است. اصولاً در زندگی‌های شاد و خرسند که زن و شوهر هر دو آزادانه می‌توانند احساسات مثبت و منفی خود را به‌طور صحیح بیان کنند از رضایت و کیفیت بالایی برخوردار هستند. در همین رابطه نتایج مطالعات پرلی-هریس و استرک (۲۰۱۸) نشان داد که صمیمیت به‌طور مثبت (همان اظهار صحیح عاطفه مثبت است) با بهزیستی ذهنی در زوجین رابطه دارد؛ بنابراین تقویت بهزیستی ذهنی زوجین خصوصاً در مورد افزایش ابعاد صمیمیت و عاطفه مثبت به‌عنوان یکی از روش‌های مناسب برای بهبود و ارتقای رضایت زناشویی و کیفیت زناشویی و افزایش شادی زوجین است.

نتایج بعدی پژوهش نشان داد که بین رفتارهای کنترل‌گرایانه با بلوغ اجتماعی با نقش میانجی صمیمت رابطه منفی وجود دارد؛ بنابراین همسری که مدام کنترل می‌شود و در تعارض زناشویی به سر می‌برد هر دو نیاز اساسی او مخدوش است. در رابطه سالم زناشویی این دو نیاز به‌خوبی برآورده می‌شود و همسران احساس صمیمیت، ارزشمندی و عزت‌نفس می‌کنند و درمی‌یابند که همسرشان را دوست دارند و او نیز به شکل متقابل چنین احساسی دارد، دوست داشتن دیگری و ارزش دادن به او مستلزم نظارت همدلانه است نه

کنترل مستبدانه. همچنین دوست داشتن به‌عنوان دادوستد پر از شرط و شروط بیانگر به رسمیت نشناختن فهم شعور دیگری و مانعی برای رشد شخصیت اوست، تلاش همسران برای کنترل یکدیگر عامل اصلی اختلاف است، شاهکار کنترل نابودی عشق در زندگی همسران است، شما مالک زن، شوهر، یا فرزندان نیستید، او مالک افکار و احساسات خود است. نخستین پرسشی که هر زن و شوهر کنترل‌گر باید از خود بپرسد این است که چه کسی را می‌تواند کنترل کنند، هر فرد فقط می‌تواند بر خود مسلط شود (گلاسر، ۲۰۰۰؛ ترجمه خوش‌نیت و برازنده، ۱۳۹۶)؛ بنابراین کنترل‌گری به‌عنوان یک عامل مخرب در رابطه صمیمانه در زوجین محسوب می‌شود. از سوی دیگر زوجینی که هنوز به بلوغ اجتماعی کافی در این زمینه نرسیده‌اند بیشتر درصدد کنترل نمودن همدیگر هستند. لذا زمانی که یکی از زوجین سعی می‌کند تا با رفتارهایی از قبیل غر زدن، نق‌نق کردن، انتقاد کردن، بهانه‌جویی، عیب‌جویی و تهدید کردن، رفتار طرف مقابل خود را کنترل درآورده تا مطابق میل و خواسته خود عمل کند، اولین گام را در جهت کاهش صمیمیت، تخریب رابطه و سرد کردن آن برداشته است (سوری، ۱۳۹۴).

در هر پژوهشی به‌ویژه در پژوهش‌های وابسته به علوم انسانی بنابراین که با موجودات انسانی مواجهه هستیم، محدودیت‌های زیادی بر سر راه انجام پژوهش داریم. پژوهش حاضر نیز از این امر مبرا نبوده است. از جمله محدودیت‌های این پژوهش: از آنجایی که داده‌های پژوهش فقط از زوجین شهر تهران جمع‌آوری شده‌اند، بنابراین با توجه به تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، نمی‌توان تعمیم‌یافته‌ها به سایر شهرها و جامعه‌های دیگر با خصوصیات بسیار متفاوت از نمونه تعمیم داد. از طرفی استفاده صرف از پرسشنامه برای گردآوری اطلاعات، چند مفهومی بودن واژه‌ها و عدم آشنایی با این واژه‌های مورد استفاده پرسشنامه‌ها و همچنین نداشتن درک مناسب از آن‌ها را نیز به‌عنوان محدودیت ذکر کرد. به نظر می‌رسد با توجه به تأثیرات گسترده‌ای که بلوغ اجتماعی بر رضایت جنسی، بهزیستی ذهنی، رفتارهای کنترل‌گرایانه و صمیمیت زوجین و به‌تبع آن بر روابط بعدی استحکام خانواده دارد، با بهره‌گیری از مطالعات مشابه و استفاده کاربردی از نتایج آن‌ها در جهت بهبود بنیان خانواده گام بلندی برداشت.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند. به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه می‌ماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از همه زوجین شرکت کننده در این مطالعه و از تمامی کسانی که ما را در اتمام پژوهش حاضر یاری رساندند، کمال تقدیر و تشکر را می‌نماییم.

تضاد منافع: هیچ‌گونه تضاد منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

منابع

- امیدیان، مونا. (۱۳۹۳). *رابطه رفتارهای مهارگرایانه زوجین و کارکرد خانواده*. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی.
- بوالهروی، جعفر، رمضان زاده، فاطمه، عابدی نیا، نسرین، نقی زاده، محمد، پهلوانی، هاجر، و صابری، سید مهدی. (۱۳۹۱). بررسی برخی علل منجر به تقاضای طلاق در زوجین متقاضی طلاق در دادگاه‌های تهران. *مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران*، ۸ (۱): ۸۳-۹۳.
- پاکدامن، مجید، خامسان، احمد، و براتی، فخرالسادات. (۱۳۹۰). نقش سبک‌های فرزند پروری مادران در بلوغ اجتماعی نوجوانان (تیزهوش، آهسته گام و عادی). *نشریه مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۸ (۱۴): ۲۳-۴۰.
- پناهی، مریم، کاظمی جمارانی، شبنم، عنایت پور شهربابکی، مهدیه، و رستمی، مهدی. (۱۳۹۶). اثربخشی زوج‌درمانی رفتاری تلفیقی بر کاهش دل‌زدگی زناشویی و ترس از صمیمیت زوجها. *فصلنامه علمی پژوهشی روان‌شناسی کاربردی*، ۳ (۴۳): ۳۹۲-۳۷۳.
- جهانگیری زاده، فاطمه. (۱۳۹۷). *پیش‌بینی بلوغ اجتماعی بر اساس شیوه‌های فرزند پروری و انسجام خانواده دانش آموزان ششم ابتدایی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان.
- حسینی، آسو. (۱۳۹۵). *رابطه ملاک‌های همسرگزینی، ویژگی‌های جمعیت شناختی و رفتارهای کنترل‌گرایانه با نگرش به خیانت*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- دهشیری، غلامرضا. (۱۳۹۵). *رابطه کنجکاوی با بهزیستی ذهنی زنان متأهل: نقش واسطه‌ای صمیمیت و رضایت زناشویی*. *دوفصلنامه علمی مطالعات زن و خانواده*، ۴ (۲): ۱۳۱-۱۵۰.
- رضاپور فریدیان، ریحانه، سید موسوی، پریسا سادات، پناغی، لیلیا، و فلاح زاده، هاجر. (۱۳۹۸). نقش میانجی ابعاد مراقبت‌گری در رابطه بین ابعاد دل‌بستگی و رضایتمندی جنسی زوجین. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۵۷ (۱۱): ۴۵-۶۷.
- سوری، عاطفه. (۱۳۹۴). *مقایسه میزان تحمل پریشانی و رفتارهای کنترل‌گرایانه زوجین در کارکنان طرح‌اقماری با کارکنان ساکن شرکت مجتمع گاز پارس جنوب*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- شهامت دار، فاطمه. (۱۳۹۵). *مقایسه رفتارهای کنترل‌جویانه زن و مرد در زنان شاغل و غیر شاغل شهر شیراز باملاحظه کنترل شاخص تحصیلات*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- ضیایی، مریم. (۱۳۹۴). *تبیین ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس رفتارهای کنترل‌گرایانه زن و شوهر*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- طلایی زاده، فخری، و بختیارپور، سعید. (۱۳۹۵). *رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین*. *فصلنامه اندیشه و رفتار در روانشناسی بالینی*، ۱۰ (۴۰): ۴-۱۸.
- طلایی زاده، فخری، و بختیارپور، سعید. (۱۳۹۵). *رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین*. *اندیشه و رفتار*، ۱۰ (۴۰): ۱-۱۱.
- عباسی اصیل، صفیه. (۱۳۹۳). *مقایسه رفتارهای کنترل‌گرایانه و عملکرد جنسی در زوجین با ازدواج سنتی و مدرن در زوجین مراجعه‌کننده به مراکز خدمات بهداشتی درمانی شهر زاهدان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

- فلاح چای، سید رضا، امان الهی، عباس، و قیصری، سهیلا. (۱۳۹۳). رابطه بین بلوغ عاطفی، بلوغ اجتماعی و رضایت از رابطه با رضایت جنسی دانشجویان مرد متأهل دانشگاه‌های بندرعباس. *نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روان‌شناسی، مرودشت*.
- گلاسر، ویلیام، و گلاسر، کارلین. (۲۰۰۰). *ازدواج بدون شکست*. ترجمه سمیه خوش‌نیت نیکو و هدی برازنده. (۱۳۹۶). مشهد: انتشارات فرا انگیزش.
- گلستانی بخت، طاهره. (۱۳۸۶). *ارائه الگوی بهزیستی ذهنی و شادمانی در جمعیت شهر تهران*. رساله دکتری منتشر نشده، دانشگاه الزهراء، تهران.
- مرادی، میلاد، افزای زاده، سید فیض‌الله، و اسد زاده، حسن. (۱۳۹۵). بررسی رابطه صمیمیت روان‌شناختی و خودتنظیمی هیجانی با تعارضات زناشویی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره بهزیستی شهر کرج. *مطالعه روانشناسی و علوم تربیتی*، ۲(۴): ۹۶-۱۰۹.
- معصومی، سمیرا، رضاییان، حمید، و حسینیان، سیمین. (۱۳۹۶). پیش‌بینی رضایت جنسی بر اساس الگوهای ارتباطی زوجین. *دو فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات زن و خانواده*، ۵(۱): ۷۹-۱۰۱.
- میعادی، ه. (۱۳۹۴). *اثربخشی آموزش مبتنی بر درمان راه‌حل‌مدار بر باورهای ارتباطی زناشویی زنان متأهل*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه خوارزمی.
- نادری، فرح، و آزادمنش، پونه. (۱۳۹۱). مقایسه دل‌زدگی زناشویی، عملکرد خانواده و صمیمیت کارکنان زن و مرد. *یافته‌های نو در روانشناسی*، ۷(۲۲): ۹۷-۱۱۲.

References

- Aggarwal, S., Kataria, D., & Prasad, S. (2017). A comparative study of quality of life and marital satisfaction in patients with depression and their spouses. *Asian journal of psychiatry*, 30, 65-70.
- Aziz, N. N. A., Hassan, N. A., & Buhari, N. (2018). Intimacy in marital relationship: Effect of internet usage. *Geografia-Malaysian Journal of Society and Space*, 14(3).
- Boyer, E. (2018). Adventure-Based Therapy: Couple Intimacy with Christian Spirituality.
- Canavarro, M. C., Silva, S., & Moreira, H. (2015). Is the link between posttraumatic growth and anxious symptoms mediated by marital intimacy in breast cancer patients?. *European Journal of Oncology Nursing*, 19(6), 673-679.
- Diener, E., Oishi, S., & Lucas, R. E. (2015). National accounts of subjective well-being. *American psychologist*, 70(3), 234.
- Flynn, K. E., Lin, L., Bruner, D. W., Cyranowski, J. M., Hahn, E. A., Jeffery, D. D., ... & Weinfurt, K. P. (2016). Sexual Satisfaction and the Importance of Sexual Health to Quality of Life Throughout the Life Course of US Adults. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(11), 1642-1650.
- George, D., Luo, S., Webb, J., Pugh, J., Martinez, A., & Foulston, J. (2015). Couple similarity on stimulus characteristics and marital satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 86, 126-131.
- Hou, Y., Jiang, F., & Wang, X. (2019). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*, 54(3), 369-376.
- Klapilová, K., Brody, S., Krejčová, L., Husárová, B., & Binter, J. (2015). Sexual satisfaction, sexual compatibility, and relationship adjustment in couples: the role of sexual behaviors, orgasm, and men's discernment of women's intercourse orgasm. *The journal of sexual medicine*, 12(3), 667-675.

- Kringelbach, M. L., & Berridge, K. C. (2017). The affective core of emotion: linking pleasure, subjective well-being, and optimal metastability in the brain. *Emotion Review*, 9(3), 191-199.
- Majd, M. A., & Kakavand, S. (2018). Relationship of Abuse and Violence in Childhood with Marital Intimacy Among Discordant Couples. *social work*, 7(1), 29-36.
- Nappi, R. E., Cucinella, L., Martella, S., Rossi, M., Tiranini, L., & Martini, E. (2016). Female sexual dysfunction (FSD): Prevalence and impact on quality of life (QoL). *Maturitas*, 94,
- Ng, W., & Diener, E. (2019). Affluence and Subjective Well-Being: Does Income Inequality Moderate their Associations?. *Applied Research in Quality of Life*, 14(1), 155-170.
- Oh, Y. K., & Hwang, S. Y. (2018). Impact of Uncertainty on the Quality of Life of Young Breast Cancer Patients: Focusing on Mediating Effect of Marital Intimacy. *Journal of Korean Academy of Nursing*, 48(1), 50-58.
- Perelli Harris, B., & Styr, M. (2018). Mental well being differences in cohabitation and marriage: The role of childhood selection. *Journal of Marriage and Family*, 80(1), 239-255.
- Perissutti, C., & Barraca, J. (2013). Integrative behavioral couple therapy vs. Traditional behavioral couple therapy: A theoretical review of the differential effectiveness. *Clínica y Salud*, 24(3): 11-18
- Sobral, M.P., Teixeira, C.P., & Costa, M.E. (2015). Who can give me satisfaction? Partner matching in fear of intimacy and relationship satisfaction. *The Family Journal*, 23(3): 247-253.
- Sosin, L. S. (2015). Marital Satisfaction and Aging. *Sage encyclopedia of aging submission*. 1-6
- Su, L., Swanson, S. R., & Chen, X. (2016). The effects of perceived service quality on repurchase intentions and subjective well-being of Chinese tourists: The mediating role of relationship quality. *Tourism Management*, 52, 82-95.
- Vincent Ponroy, J., Lê, P., & Pradies, C. (2019). In a family way? A model of family firm identity maintenance by non-family members. *Organization Studies*, 40(6), 859-886.
- Xie, J., Shi, Y., & Ma, H. (2017). Relationship between similarity in work-family centrality and marital satisfaction among dual-earner couples. *Personality and Individual Differences*, 113, 103-108.

پرسشنامه بلوغ اجتماعی

ردیف	سوالات	كاملا موافق	مخالف	كاملا مخالف
۱	چسبیدن به کاری که وقت زیادی می گیرد مشکل است.	۴	۳	۲
۲	بیشتر اوقات فراموش می کنم به حرف دیگران گوش دهم.	۴	۳	۲
۳	اگر کمک به دیگری باعث از دست دادن لذت شخصی شود هرگز انجام نمی دهم.	۴	۳	۲
۴	آینده آنقدر نا مطمئن است که نمی توان هیچ نقشه ای کشید.	۴	۳	۲
۵	هیچ راهی برای ایجاد اعتماد قطعی به دیگران وجود ندارد.	۴	۳	۲
۶	نمی توانم با کسانی که رویه خلاف می روند مهربان باشم.	۴	۳	۲
۷	وقتی انتقاد نسبت به خود می شنوم خیلی ناراحت می شوم.	۴	۳	۲

۱	۲	۳	۴	اگر گروه آنچه را من می‌گویم انجام ندهند تا آخرین حد با آن می‌جنگم.	۸
۱	۲	۳	۴	زنان نباید به مقامات بالای دولتی دست یابند.	۹
۱	۲	۳	۴	بسیاری اوقات کاری را که باید انجام دهم فراموش می‌کنم.	۱۰
۱	۲	۳	۴	بیان روشن افکار برای من مشکل است.	۱۱
۱	۲	۳	۴	من مشتاق هستم که پول زیادی صرف تحقیقات پزشکی در مورد سرطان کنم در صورتی که در طول حیات من این تحقیقات به نتیجه برسد.	۱۲
۱	۲	۳	۴	اگر با افکار دوستانم مخالفت کنم ناراحت می‌شوم.	۱۳
۱	۲	۳	۴	به نظر من بیشتر مردم دروغ را ترجیح می‌دهند اگر بتوانند از عواقب آن پرهیز کنند.	۱۴
۱	۲	۳	۴	با آدم‌های عقب مانده و مغفول دوستی نزدیک برقرار نمی‌کنم اما دوست ندارم آن را مطرح کنم.	۱۵
۱	۲	۳	۴	طبیعی است که هرکس از صحبت با کسانی که نمی‌شناسند ناراحت شود.	۱۶
۱	۲	۳	۴	من دعوا و اختلاف میان دوستانم را حل و فصل می‌کنم.	۱۷
۱	۲	۳	۴	یک مرد نباید برای زن و بچه‌هایش غذا بپزد مگر اینکه زنش مریض باشد.	۱۸
۱	۲	۳	۴	یک مرد نباید برای زن و بچه‌هایش غذا بپزد مگر اینکه زنش مریض باشد.	۱۹
۱	۲	۳	۴	در یک بحث درک آنچه دیگران می‌گویند برایم سخت است.	۲۰
۱	۲	۳	۴	بیشتر وقت‌ها راجع به چیزهایی فکر می‌کنم که آیندگان بهتر می‌توانند به آن فکر کنند.	۲۱
۱	۲	۳	۴	بیشتر وقت‌ها کس دیگری باید بگوید که چه کنم.	۲۲
۱	۲	۳	۴	در این دنیا آدم‌های خوب بیشتری هستند.	۲۳
۱	۲	۳	۴	با حضور جوامع دیگر در اطراف ما چیزهای زیادی از آن‌ها می‌آموزیم.	۲۴
۱	۲	۳	۴	وقتی با دوستانم مخالفت می‌کنم ناراحت می‌شوم.	۲۵
۱	۲	۳	۴	با معلمان و شاگردان خوب کنار می‌آیم.	۲۶
۱	۲	۳	۴	زنان بسیار زیادی باید تربیت شوند تا مشاغلی را بیابند که معمولاً مردان به آن مشغولند.	۲۷
۱	۲	۳	۴	بیشتر وقت‌ها کاری را که شروع کرده‌ام تمام نمی‌کنم.	۲۸
۱	۲	۳	۴	حتی اگر روش انجام کار را بدانم باز هم تدریس به دیگران برایم مشکل است.	۲۹
۱	۲	۳	۴	پیروان یک دین نباید برای امور مذهبی خود از دیگران کمک مالی بگیرند.	۳۰
۱	۲	۳	۴	بنظر من دیگران کمتر از من کنترل زندگی‌شان را در دست دارند.	۳۱
۱	۲	۳	۴	کمک خواستن از بهترین دوست هم مشکل است.	۳۲
۱	۲	۳	۴	نباید به افراد طبقات دیگر غذا تعارف کرد، چون که رد کردن آن موجب شرمندگی است.	۳۳
۱	۲	۳	۴	من فقط با همجنسان خود راحت هستم.	۳۴
۱	۲	۳	۴	روشن است که اگر کسی همه نقشه‌هایش را بخاطر دیگری تغییر دهد ناراحت می‌شود.	۳۵
۱	۲	۳	۴	اگر زنان را به کار تشویق نکنیم به پیشرفت امور در کشور به شدت صدمه می‌زنیم.	۳۶
۱	۲	۳	۴	میل دارم از کاری به کار دیگر بپردازم قبل از اینکه اولی تمام شود.	۳۷
۱	۲	۳	۴	وقتی آدم تازه‌ای را می‌بینیم مشکل است چیزی برای گفتن بیابیم.	۳۸
۱	۲	۳	۴	دوست دارم وقت بیشتری را سر کار باشم تا به جامعه خود خدمت کنم.	۳۹
۱	۲	۳	۴	من افکار خود را در کلاس نمی‌گویم مگر این که کاملاً از آن مطمئن باشم.	۴۰
۱	۲	۳	۴	مطمئن هستم که اگر با دیگران صادق باشم آنها هم با من صادق خواهند بود.	۴۱

۱	۲	۳	۴	اگر همسایه مان فقیر فقیر باشد از زندگی درهمسایگی اونراحت نمی شوم.	۴۲
۱	۲	۳	۴	اگر عقاید دیگران با من متفاوت باشد خیلی ناراحت می شوم.	۴۳
۱	۲	۳	۴	دلیلی ندارد برای کمک به دیگران خودمان را ناراحت کنیم.	۴۴
۱	۲	۳	۴	ناراحت می شوم از این زیادی دکتر، مهندس و حقوقدان می شوند.	۴۵
۱	۲	۳	۴	اگر چیز تازه ای را فوراً یادنگیرم ناراحت می شوم.	۴۶
۱	۲	۳	۴	دوستان من به سختی حرف مرا می فهمند.	۴۷
۱	۲	۳	۴	چرا باید برای چیزی کار کرد که دیگران لذت ببرند اما خودت قادر به لذت از آن نباشی.	۴۸
۱	۲	۳	۴	در گروه ترجیح می دهم که دیگران تصمیم بگیرند.	۴۹
۱	۲	۳	۴	هرچند باور آن مشکل است امارادیو و روزنامه راجع به وقایع مهم حقیقت را می گویند.	۵۰
۱	۲	۳	۴	من فکر نمی کنم با کسی که به زبان متفاوتی صحبت می کند بازی کنم.	۵۱
۱	۲	۳	۴	آدم باید بتواند به خود بخندد و بسادگی شوخی ها را تحمل کند.	۵۲
۱	۲	۳	۴	اگر به عنوان رهبر انتخاب نشده باشی نباید بگویی کارها چطور باید انجام شود.	۵۳
۱	۲	۳	۴	باید مردان بیشتری برای مشاغل معلم مهدکودک و تلفن چی آماده شوند که معمولاً کار زنان است.	۵۴
۱	۲	۳	۴	بیشتر وقت ها مهم ترین کارم را درست انجام نمی دهم چون به کارهای دیگر پرداخته ام.	۵۵
۱	۲	۳	۴	در یک بحث و گفتگو دیگران حرف مرا خوب می فهمند.	۵۶
۱	۲	۳	۴	من مشتاق انجام کار با یک نقشه خوب برای بهبود وضع فقیران هستم حتی اگر برایم خرج دارد.	۵۷
۱	۲	۳	۴	معمولاً رهبری دیگران را می پذیرم.	۵۸
۱	۲	۳	۴	اگر به کسی از یک جهت اطمینان داشته باشید در موارد دیگر هم می توانید اطمینان کنید.	۵۹
۱	۲	۳	۴	ترجیح می دهم برای دوستانی کار کنم که با من در یک طبقه هستند.	۶۰
۱	۲	۳	۴	طبیعی است که اگر در بحثی شکست خوردیم عصبانی شویم.	۶۱
۱	۲	۳	۴	من در کلاس مسئولیتی را قبول نمی کنم که به آن علاقه ندارم.	۶۲
۱	۲	۳	۴	اگر قرار است همه برابر باشند برخی از مردمان مزایایی کمتر از آن خواهند داشت که الان دارند.	۶۳
۱	۲	۳	۴	اگر کاری که انجام می دهم موفق نباشد همه چیز را رها می کنم.	۶۴
۱	۲	۳	۴	در نوشتن نمی توانم مطالب را خوب بیان کنم.	۶۵
۱	۲	۳	۴	کمک فوری به همسایگان در حل مشکلات همیشه ممکن است.	۶۶
۱	۲	۳	۴	آنچه در زندگی یافته ام به دلیل شانس بوده است.	۶۸
۱	۲	۳	۴	اگر به کسی اعتماد نکنیم البته راحت تریم.	۶۸
۱	۲	۳	۴	لزومی نمی بینم عقایدم را درباره خدا بگویم وقتی کسی اهمیت نمی دهد.	۶۹
۱	۲	۳	۴	اگر ناراحت شوم نمی توانم خودم را کنترل کنم چه کلاس باشد و چه یک جلسه رسمی باشد.	۷۰
۱	۲	۳	۴	ترجیح می دهم برای خودم کار کنم تا گروهی که به آن تعلق دارم.	۷۱
۱	۲	۳	۴	آموزش عالی برای زنان هدر دادن منابع ملی است.	۷۲
۱	۲	۳	۴	کار سخت هیچ وقت مطلوب نیست.	۷۳
۱	۲	۳	۴	توانایی این را دارم که فقط با گفتگو افراد را تحت تاثیر قرار دهم.	۷۴

۱	۲	۳	۴	۷۵	نباید از کسی که پولی نمی‌گیرد انتظار کاری برای جامعه را داشت.
۱	۲	۳	۴	۷۶	وقتی کارهایم خراب شده است معمولا به این دلیل بوده که بیش از آن کاری از دست من بر نمی‌آمده است.
۱	۲	۳	۴	۷۷	کسی که کاملا اعتماد می‌کند تجربیات بهتری از کسی بدست می‌آورد که چنین نمی‌کند.
۱	۲	۳	۴	۷۸	با دوستی که زیاد با من مخالفت کند قطع رابطه می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۷۹	من کاری را که دوست ندارم انجام نمی‌دهم حتی اگر از من توقع داشته باشند.
۱	۲	۳	۴	۸۰	وقتی بحث می‌کنم کاملا مطالب را روشن می‌گویم.
۱	۲	۳	۴	۸۱	من به صرفه جوئی در آب و برق به نفع دولت اهمیت نمی‌دهم در حالی که عده زیادی به اسراف می‌پردازد.
۱	۲	۳	۴	۸۲	من نخواهم دانست که آیا لباس تازه ای را دوست دارم یا نه مگر این که بدانم رفقایم در این مورد چه فکر می‌کنند.
۱	۲	۳	۴	۸۳	می‌توان به غریبه‌ها همان قدا اعتماد کرد که به آشنایان.
۱	۲	۳	۴	۸۴	برای من مشکل است با کسی که دوست ندارم خوب رفتار کنم.
۱	۲	۳	۴	۸۵	مهم این است که حقوق شغل زیاد باشد نه این که مورد علاقه باشد.
۱	۲	۳	۴	۸۶	آنچه را که معلم می‌خواهد به من بگوید می‌فهمم.
۱	۲	۳	۴	۸۷	من کاغذهای اضافی روی میز را مرتب می‌کنم حتی اگر خودم نگذاشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۸۸	انجام مرتب تکالیف آنقدرها هم مهم نیست.
۱	۲	۳	۴	۸۹	برایم مشکل است که جلو همکلاسی‌ها صحبت کنم.
۱	۲	۳	۴	۹۰	از پرداخت پول برای ساختمان مدرسه یا بیمارستان ناراحت نمی‌شوم حتی اگر این ساختمان در شهر ما نباشد.

پرسشنامه رضایت جنسی

ردیف	گویه‌ها	هرگز	خیلی به ندرت	بسیار کمی	اوقات گاهی	اغلبا	اکثر اوقات	همیشه
۱	من احساس می‌کنم که همسر من از زندگی جنسی من لذت می‌برد	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲	ارتباط جنسی در زندگی ما خیلی پرنگ است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳	ارتباط جنسی برای من و همسر من مهیج و مفرح است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۴	ارتباط جنسی با همسر برای من یک امر عادی و روزمره است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۵	من احساس می‌کنم که ارتباط جنسی ما زشت و تنفر زا است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۶	زندگی جنسی ما یکنواخت و تکراری است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۷	ارتباط جنسی ما بسیار سریع و با عجله است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۸	من احساس می‌کنم که زندگی جنسی ما فاقد کیفیت است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۹	همسر من به لحاظ جنسی تهییج شده است	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶

۱۰	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من از روش‌ها و تکنیک‌های جنسی که همسر دوست دارد یا بکار می‌برد، لذت می‌برم
۱۱	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من احساس می‌کنم که همسر تقاضای رابطه جنسی بیش از حد از من دارد
۱۲	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من فکر می‌کنم رفتار جنسی ما فوق‌العاده است
۱۳	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	دل مشغولی همسر در مورد روابط جنسی بسیار زیاد است
۱۴	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من سعی می‌کنم از برخورد جنسی با همسر اجتناب کنم
۱۵	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	همسر من به هنگام روابط جنسی بسیار خشن و بی‌رحم است
۱۶	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	همسر من یک شریک جنسی فوق‌العاده است
۱۷	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من فکر می‌کنم که در روابط ما، رفتار جنسی یک عملکرد طبیعی است
۱۸	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	هنگامی که من نیاز به ارضای جنسی دارم، همسر تمایلی نشان نمی‌دهد.
۱۹	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من احساس می‌کنم که زندگی جنسی ما، روابط ما را واقعا تقویت می‌کند
۲۰	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	ظاهراً همسر از مواجهه جنسی با من اجتناب می‌کند.
۲۱	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	برای من آسان است که بوسیله همسر به تحریک جنسی برسم.
۲۲	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	من احساس می‌کنم که همسر را به لحاظ جنسی خشنود و راضی می‌کنم
۲۳	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	همسر من به نیازها و تمایلات جنسی من بسیار حساس است.
۲۴	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	همسر من مرا از نظر جنسی ارضا نمی‌کند.
۲۵	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	احساس می‌کنم که زندگی جنسی من خسته کننده است.

پرسشنامه بهزیستی ذهنی

طی یک ماه گذشته، تا چه حد احساس‌های زیر را تجربه کرده اید؟

مقیاس بهزیستی هیجانی (عاطفه مثبت)

	تمام مدت	بیشتر اوقات	بعضی اوقات	کمی	اصلاً	
۱	۱	۲	۳	۴	۵	بشاش و با نشاط
۲	۱	۲	۳	۴	۵	روحیه خوب
۳	۱	۲	۳	۴	۵	شادمانی بسیار
۴	۱	۲	۳	۴	۵	آرامش
۵	۱	۲	۳	۴	۵	رضایت
۶	۱	۲	۳	۴	۵	سرشار از انرژی و حیات

مقیاس بهزیستی هیجانی (عاطفه منفی)

	تمام مدت	بیشتر اوقات	بعضی اوقات	کمی	اصلاً
	مدت				

۵	۴	۳	۲	۱	همه چیز آنقدر غم انگیز بوده که چیزی باعث نشاطم نشده است.	۱
۵	۴	۳	۲	۱	عصبی	۲
۵	۴	۳	۲	۱	ناآرامی و بیقراری	۳
۵	۴	۳	۲	۱	ناامیدی	۴
۵	۴	۳	۲	۱	برای هر کاری باید تلاش کرد	۵
۵	۴	۳	۲	۱	بی ارزشی	۶

پرسشنامه رفتارهای کنترل گرایانه

ردیف	گویه‌ها	هرگز	به ندرت	بعضی اوقات	اغلب	همیشه
۱	سخت کردن شرایط کار کردن یا درس خواندن	۰	۱	۲	۳	۴
۲	کنترل کردن پول دیگری	۰	۱	۲	۳	۴
۳	مخفی نگه داشتن مسائل مالی	۰	۱	۲	۳	۴
۴	امتناع از پرداخت سهم مالی/پرداخت سهم منصفانه	۰	۱	۲	۳	۴
۵	تهدید به آسیب رساندن به دیگری	۰	۱	۲	۳	۴
۶	تهدید به ترک رابطه	۰	۱	۲	۳	۴
۷	تهدید به آسیب رساندن به خود	۰	۱	۲	۳	۴
۸	تهدید به فاش کردن اطلاعات زینبار یا خجالت آور	۰	۱	۲	۳	۴
۹	تلاش برای مجبور کردن دیگری به انجام کاری که وی نمی خواهد	۰	۱	۲	۳	۴
۱۰	استفاده از نگاه و اطوار زنده برای این که طرف مقابل احساس بدن بودن یا حماقت کند	۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	شکستن لوازم دیگری هنگام دلخوری/عصبانیت	۰	۱	۲	۳	۴
۱۲	با دوستان یا اقوام طرف مقابل رفتار زنده و بی ادبانه داشتن	۰	۱	۲	۳	۴
۱۳	خالی کردن خشم بر روی حیوانات خانگی	۰	۱	۲	۳	۴
۱۴	سعی در سر جا نشان دادن دیگری هنگامی که هوا ورش داشته (جوگیر شده)	۰	۱	۲	۳	۴
۱۵	لو دادن دیگری پیش همه	۰	۱	۲	۳	۴
۱۶	گفتن این که شما عصبانی شده بودید به طرف مقابل	۰	۱	۲	۳	۴
۱۷	گفتن این که شما دروغ گفته بودید یا اشتباه کرده بودید به طرف مقابل	۰	۱	۲	۳	۴
۱۸	صدا کردن دیگری با اسامی ناخوشایند	۰	۱	۲	۳	۴
۱۹	تلاش برای محدود کردن زمانی که دیگری با خانواده یا دوستانش می گذراند	۰	۱	۲	۳	۴
۲۰	تمایل به دانستن این که دیگری کجا می رود و با چه کسانی صحبت می کند، در زمانی که با هم نیستید.	۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	سعی در محدود کردن فعالیت های خارج از رابطه که طرف مقابل در آنها شرکت دارد	۰	۱	۲	۳	۴
۲۲	مشکوکانه و حساسانه در مورد دیگری رفتار کردن	۰	۱	۲	۳	۴
۲۳	بررسی کردن حرکات دیگری	۰	۱	۲	۳	۴

۴	۳	۲	۱	۰	سعی در برانگیختن حسادت طرف مقابل برای پاسخ دهنده گانی که دارای فرزند هستند	۲۴
۴	۳	۲	۱	۰	برانگیختن احساس بد طرف مقابل در مورد بچه ها	۲۵
۴	۳	۲	۱	۰	استفاده از کودکان برای رساندن پیام، زمانی که نمی خواهید با یکدیگر صحبت کنید	۲۶
۴	۳	۲	۱	۰	تهدید به گرفتن بچه ها از دیگری	۲۷
۴	۳	۲	۱	۰	بحث در مقابل بچه ها	۲۸
۴	۳	۲	۱	۰	زدن، هل دادن یا لگد زدن به دیگری در مقابل بچه ها	۲۹

پرسشنامه صمیمیت

ردیف	گویه ها	هرگز	بندرت	گاهی	اغلب	اکثرا	تقریبا همیشه	همیشه
۱	ما دلمان می خواهد اوقات خود را با هم بگذرانیم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲	او نشان می دهد مرا دوست دارد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۳	ما با یکدیگر رو راست و صادق هستیم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۴	ما می توانیم انتقاد دیگری را از اشتباهات و خطاهای خود بپذیریم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۵	ما از یکدیگر خوشمان می آید.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۶	ما به یکدیگر عزت و احترام می گذاریم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۷	زندگی ما بخاطر با هم بودن خوب است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	از رابطه خودمان لذت می بریم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	او به احساس های من اهمیت می دهد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۰	ما احساس می کنیم که با هم یکی هستیم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۱	میزان خودخواهی در رابطه ما بسیار کم است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۲	او همیشه به فکر منافع و مصلحت من است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۳	بودن او در زندگی ام از خوشبختی های من است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۴	همیشه در کنار او احساس بهتری به من دست می دهد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۵	او برای من مهم است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۶	ما یکدیگر را دوست داریم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۷	من به این رابطه اطمینان دارم و روی آن حساب می کنم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

The modeling of social maturity among couples based on sexual satisfaction, psychological well-being, controlling behaviors with the mediation of intimacy

Hajar. Askari Novin¹, Hamidreza. Vatankhah*² & Javad. Khalatbari³

Abstract

Aim: This study aimed to present the modeling of social maturity among couples based on sexual satisfaction, psychological well-being, and controlling behaviors with the mediation of intimacy. **Methods:** This study is cross-sectional and the type of correlational. The statistical population included couples in Tehran in 2019, from which 370 participants were selected by multi-stage cluster sampling. The research tools included Rao's Social Maturity Scale (1990), Hudson Sexual Satisfaction Index (1981), Keys & Magyarmo (2003) Psychological Well-being Questionnaire, Graham-Cowan & Archer (2005) Controlling Behaviors, and Walker-Thompson (1983) Intimacy Behavior Scale. The data collected were analyzed using structural equation modeling analysis and SPSS-23 and Lisrel-V8.8 software. **Results:** The results indicated that there is a positive relationship between sexual satisfaction and social maturity with the mediating role of intimacy ($P = 0.05$). Also, there is a positive relationship between psychological well-being and social maturity with the mediating role of intimacy. Furthermore, there is a negative relationship between controlling behaviors and social maturity with the mediating role of intimacy ($P = 0.05$). **Conclusion:** Accordingly, it is helpful for the researchers and therapists to consider the noted variables in designing more suitable therapies.

Keywords: *Social Maturity, Sexual Satisfaction, Psychological Well-Being, Controlling Behaviors, Intimacy*

1. PhD Student in General Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

2. Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Psychology, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Email: hamid-vatankhah1@yahoo.com

3. Associate Professor, Department of Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran